

HOOFDSTUK 4 Milieu en landschap

4.1 Inleiding

Voor het ontwikkelen en in stand houden van een leefbaar en duurzaam Breda moeten milieuhygiënische aspecten meegenomen worden in de ruimtelijke planvorming. Pas wanneer alle aspecten van een plan of project evenwichtig zijn bekeken kan sprake zijn van een goede ruimtelijke ordening. In dit hoofdstuk worden de verschillende milieuhygiënische aspecten die van belang zijn voor het plangebied nader toegelicht. Het plan is consoliderend.

4.2 Bodem

De algemene doelstelling van het Rijk is dat in 2030 alle ernstige verontreinigingen van de (water)bodem zijn gesaneerd en /of onder controle zijn. De doelstelling ten aanzien van bodem in de milieuvisie van de gemeente Breda is: *"In 2015 is Breda een eind op weg richting de landelijke doelstelling: een stad op een stevige, leefbare en duurzame bodem, die geschikt is voor een breed gebruik. Alle historische bodemverontreinigingen zijn gesaneerd of beheersbaar geworden."*

Door het (industriële) verleden van Breda, kunnen er lokaal in meer of mindere mate verontreinigingen aanwezig zijn. De gemeente Breda heeft de betreffende locaties geïnventariseerd en combineert deze informatie met de vele bodemonderzoeken die zijn of worden uitgevoerd bij bijvoorbeeld bouw, aan- en verkoop en grondverzet. Al deze zaken zijn bij de gemeente beschikbaar in bodeminformatiesystemen. Locaties met daarop een zogeheten wettelijke beoordeling (beschikking) zijn bovendien kadastraal geregistreerd.

De tijd dat elke vervuiling moest worden aangepakt ligt achter ons. Belangrijkste criterium is nu of er sprake is van risico's voor gezondheid of milieu. Er is gaandeweg sprake van een omslag van saneren naar beheren en alleen de zogeheten "ernstige vervuilingen" moeten in meer of mindere mate aangepakt worden. De maatregelen worden daarbij afgestemd op de gewenste functie.

Steeds meer ontstaat het inzicht dat naast de hierboven genoemde (milieukundige) bodemkwaliteit ook andere aspecten van de ondergrond van belang zijn. Denk aan Koude- Warmte Opslag (KWO) in de ondergrond, de ondergrond als bergruimte voor water, kabels en leidingen en archeologisch waardevolle gegevens. Er is dan ook aandacht vereist voor:

1. Grondwateronttrekkingen.
2. Plaatsing Koude- Warmte Opslag (KWO) installaties en de registratie daarvan in verband met het voorkomen van negatieve onderlinge beïnvloeding van KWO-installaties en vergunningverlening..

Volgens de Bredase Bodemkwaliteitskaart is de gemiddelde bodemkwaliteit in Doornbos en Linie geschikt voor de functie wonen. Dat sluit echter niet uit dat her en der in Doornbos en Linie bodembedreigende activiteiten hebben kunnen plaatsvinden op plekken waar bedrijvigheid is of was gesitueerd. In geval van voorgenomen bouwactiviteiten zal daartoe telkens moeten worden bezien of bodemonderzoek moet worden uitgevoerd.

4.3 Water

Algemeen

Om het hoofd te kunnen bieden aan zeespiegelstijging, toenemende neerslag en rivierwaterafvoer en verdergaande verdichting van de stad, nu en in de toekomst, is het van essentieel belang dat het waterbeheer een belangrijke plaats inneemt in de ruimtelijke ordening. Sleutelbegrippen hierbij zijn: meer ruimte voor water en waterbewust bouwen en inrichten.

Beleid en regelgeving

Op het gebied van water zijn op Europees-, rijks-, provinciaal-, regionaal- en gemeentelijk niveau verschillende wetten, regels en beleidsnota's van toepassing.

Het beleid van de provincie spitst zich voor water toe op bescherming van het diepe grondwater en het beschermen van ecologisch waardevolle gebieden.

Op regionaal niveau is het waterbeheerplan van waterschap Brabantse Delta van kracht. Dit plan is onderdeel van een drieluik samen met het Nationale Waterplan en het Provinciale Waterplan. Het algemene basisprincipe van het beleid van de waterschappen is gericht op het zowel kwantitatief als kwalitatief op orde brengen en houden van het watersysteem. Het beleid van waterschap Brabantse Delta is gericht op het voorkomen van directe niet gebufferde en ongezuiverde lozingen op het oppervlaktewater.

Op waterhuishoudkundige ingrepen is de Keur van toepassing. De Keur is een waterschapsverordening die gebods- en verbodsbepalingen bevat met betrekking tot ingrepen die consequenties hebben voor de waterhuishouding en het waterbeheer.

Vanuit het waterschap wordt gepleit voor het gebruik van milieuvriendelijke bouwmaterialen en het achterwege laten van uitlogende bouwmaterialen, zoals lood, koper, zink en zacht PVC. Deze stoffen kunnen zich namelijk ophopen in het water(bodem)systeem en hebben hierdoor een zeer nadelige invloed op de water(bodem)kwaliteit en ecologie.

Voor gemeentelijke bestemmingsplannen is de provinciale Verordening ruimte van belang. De hierin genoemde regels, onder andere voor wat betreft 'water' moeten in acht worden genomen bij het opstellen van bestemmingsplannen.

Het Waterplan Breda heeft als doel voor 2030 een duurzaam, gezond en veerkrachtig watersysteem te bereiken en te handhaven. Het beleid met betrekking tot de zorgplicht stedelijk afvalwater is vastgelegd in het Gemeentelijk Rioleringsplan van de gemeente Breda.

Plangebied

Het beleid is erop gericht om het watersysteem in 2015 op orde te krijgen en te houden. Dit betekent dat er geen sprake is van wateroverlast en dat de chemische en ecologische waterkwaliteit voldoet aan de normen. Dit betekent dat de huidige kwaliteit van het watersysteem niet mag verslechteren en waar nodig verbeteringen moeten worden aangebracht.

Doornbos is relatief laag gelegen. Door de lagere ligging komt in de Doornbos kwel voor. Linie ligt in een intermediair gebied, wat betekent dat afwisselend kwel of infiltratie plaats vindt.

In Doornbos en Linie is vrijwel geen oppervlaktewater aanwezig. Het enige oppervlaktewater binnen het plangebied is de Linievijver. Dit is een losliggende vijver die gevoed wordt door grondwater. De Linievijver is niet verbonden met een andere waterpartij. De Linievijver is in beheer bij waterschap Brabantse Delta en in onderhoud bij de gemeente Breda.

In Doornbos en Linie ligt een gemengd rioolstelsel. Dat wil zeggen dat het hemelwater samen met het afvalwater wordt afgevoerd naar de waterzuivering. Om wateroverlast te voorkomen is de riolering voorzien van een overstort bij de Mark (buiten het plangebied). Bij deze overstort stroomt het (vervuild) rioolwater over naar het oppervlaktewater op momenten dat het rioolstelsel het water niet kan verwerken ten gevolge van hevige regenval. Er is op dit moment geen sprake van wateroverlast in Doornbos en Linie.

Indien door nieuwe ontwikkelingen het verhard oppervlak toeneemt, moet er waterberging worden aangelegd om te voorkomen dat het regenwater versneld afgevoerd wordt. Dit kan in de openbare ruimte, maar ook op gebouwniveau (bijvoorbeeld door de toepassing van groene daken) of onder de verharding zijn mogelijkheden om water te bergen. Indien de toename van verhard oppervlak 2.000 m² of meer bedraagt (wat met name bij herontwikkeling het geval kan zijn), geldt bij aansluiting op oppervlaktewater op basis van de Beleidsregel hydraulische randvoorwaarden een retentieplicht.

Ook als het verhard oppervlak niet toeneemt, zal er gekeken moeten worden of er mogelijkheden zijn om waterbergingvoorzieningen aan te leggen. Hiermee kan voorkomen worden dat de waterberging bij afkoppelen aangelegd moet worden in de openbare ruimte.

In de plannen van de spoorzone is aangegeven dat de Linievijver in de toekomst mogelijk gebruikt zou kunnen worden om een deel van de waterberging, die nodig is ten behoeve van deze ontwikkelingen, in te vullen. In de huidige vorm is de Linievijver echter niet geschikt voor deze functie. Om de Linievijver geschikt te maken om meer hemelwater te bergen, dient deze verbonden te worden met ander oppervlaktewater, zodat het water afgevoerd kan worden als de vijver over dreigt te lopen.

Conclusie

Het bestemmingsplan is overwegend conserverend van karakter. Onderhavig bestemmingsplan voorziet niet direct in nieuwe ontwikkelingen, maar laat wel een vergroting van bestaande woningen toe. Hier hoeven geen speciale watervoorzieningen voor getroffen te worden.

4.4 Ecologie

4.4.1. Algemeen

Natuur en groen wordt over het algemeen positief gewaardeerd. Zowel in als buiten de stad vertoeven veel mensen in hun vrije tijd graag in de bossen en de parken in en rond de stad. De aanwezigheid van voldoende groen op een bereikbare afstand bepaalt voor een belangrijk deel de leefbaarheid van een woongebied. Ook de aanwezigheid van dieren, bijvoorbeeld vogels, in de stad wordt over het algemeen als positief ervaren. De aanwezigheid van voedsel-, nest- en rustgebied is voor deze dieren van essentieel belang.

De doelstelling voor 2015 in de milieuvisie betreffende groen luidt: *"Natuur is een vast onderdeel van de kwaliteit van de stad. Natuur kent een grote diversiteit, wat blijkt uit een toename van de soortenrijkdom van zowel planten als dieren. Natuur heeft verschillende functies: van voetbalveldje in de straat tot leefgebied van de das. Ook in de woonwijken is natuur dichtbij huis te vinden. Op loopafstand (zo'n 200 meter) zijn er groen-rustplaatsen."*

Bescherming in het kader van de natuurwet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet 1998 en Ecologische Hoofdstructuur. De soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

4.4.2. Beleid en regelgeving

Gebiedsbescherming

De Natuurbeschermingswet 1998 regelt de bescherming van natuurgebieden. In de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (VHR) geïmplementeerd. De gebieden die hieronder vallen, vormen samen het Natura 2000-netwerk. Onder Natura 2000 worden de gebieden verstaan die op grond van de Vogel- en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De gebieden zijn van grote betekenis voor de bescherming van de Europese biodiversiteit en dienen gezamenlijk met alle andere aangewezen gebieden in Europa een ecologisch netwerk te vormen.

De Brabantse natuur is in de loop der jaren sterk onder druk komen te staan door verstedelijking en schaalvergroting en intensivering van de agrarische sector. Veel natuurgebieden gingen verloren. Ook werd er steeds meer infrastructuur aangelegd zoals wegen en spoorlijnen. Al deze ontwikkelingen zorgden er voor dat de natuur sterk af nam en werd versnipperd. Om de achteruitgang van het areaal natuur te stoppen, is in 1990 de ecologische hoofdstructuur (EHS) door het rijk vastgesteld in het "Natuurbeleidsplan". Aansluitend heeft de provincie de EHS vastgelegd in de Verordening ruimte. De doelstelling van de EHS is het behoud, het herstel en de ontwikkeling van nationaal en internationaal belangrijke ecosystemen. Een onderdeel van de EHS is de ecologische verbindingzones. Dit zijn stroken natuur die natuurgebieden met elkaar moeten gaan verbinden om zo de versnippering tegen te gaan. Dit hoeft niet aaneengesloten natuurstroken te zijn, het mogen ook kleine vlakvormige landschapselementen zijn. Dit dient onder andere te gebeuren door middel van de ruimtelijke veiligstelling in bestemmingsplannen.

Soortenbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en faunawet geregeld. Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Eén van de uitvloeisels van deze regelgeving is dat de effecten van nieuwe plannen op de planten- en diersoorten die in een gebied aanwezig zijn, beoordeeld dienen te worden. Indien de nieuwe plannen een negatieve invloed heeft op de aanwezige soorten dient ontheffing aangevraagd te worden. Of deze ontheffing verleend wordt is afhankelijk van de bijzonderheid van de soorten en het al dan niet nemen van compenserende maatregelen.

Indien ontwikkelingen plaatsvinden, dient rekening gehouden te worden met de mogelijke effecten op beschermde soorten uit de Flora- en faunawet. Per locatie dient dan een quick-scan te worden uitgevoerd.

Natuurbeschermingswet

Vanuit Europese regelgeving zijn onder meer Natura 2000-gebieden ontstaan, welke onder meer zijn bedoeld voor het behoud en herstel van biodiversiteit. Het plangebied ligt op ruim vier kilometer van het Natura 2000-gebied Ulvenhoutse Bos. Omdat het een consoliderend bestemmingsplan betreft, zijn er geen negatieve effecten te verwachten op de instandhoudingsdoelstelling waarvoor het Ulvenhoutse Bos is aangewezen.

4.4.3. Plangebied

Binnen het plangebied zijn de brede bermen van de Nieuwe Kadijk en Kapittelweg van groot belang voor planten en insecten. De overgang van deze bermen naar de aangrenzende bosschages zijn vooral voor vlinder interessant. De bosschages bieden voor vele vogels nestgelegenheden. Daarnaast ligt binnen het plangebied het park Linie, het leefgebied van diverse vlinders en libellensoorten.

Beschermde soorten die in het gebied voorkomen zijn ondermeer steenbreekvaren, huismus en gewone dwergvleermuis.

De ecologische waarden binnen het plangebied zijn met name afhankelijk van de aanwezige gebouwen en tuinen en de terreinen langs het spoor. Binnen het plangebied is de strikt beschermde gewone dwergvleermuis aangetroffen. Naar verwachtingen komen ook andere soorten vleermuizen van stedelijk gebied in het plangebied voor. Doordat het spoor het gebied met het buitengebied verbindt kunnen ook kleine marterachtigen in het gebied voorkomen in de langs het spoor aanwezige bosschages en ruigte, dit wordt bevestigd door een waarneming van een bunzing. Betreffende vogels heeft het gebied waarde voor soorten van stedelijk gebied zoals de jaarrond beschermde huismus en gierzwaluw. Daarnaast komen de voor Breda gebruikelijke soorten als kauw, koolmees, heggemus, roodborst, spreeuw en merel voor. Op de Linievijver komen ondermeer fuut, waterhoen en meerkoet voor. Binnen het gebied komen geen reptielen voor, het voorkomen van amfibieën zal op grond van de aanwezige habitats beperkt zijn tot algemene soorten als gewone pad en kleine watersalamander. Binnen het plangebied zijn de brede bermen van de Nieuwe Kadijk en Kapittelweg van belang voor planten en insecten. De overgang van deze bermen naar de aangrenzende bosschages zijn vooral voor vlinders interessant. De bosschages bieden voor vele vogels nestgelegenheden. Daarnaast ligt binnen het plangebied het park Linie, het leefgebied van diverse vlinders en libellensoorten. Binnen de wijk is de beschermde steenbreekvaren aangetroffen.

Binnen het plangebied liggen geen gebieden die zijn aangewezen als EHS of als EVZ.

Aansluitend op de EHS heeft de gemeente Breda een ecologische groenstructuur opgesteld. Het beleid is er op gericht om de bestaande ecologische groenstructuur te handhaven en waar mogelijk te versterken. Waar handhaving van de bestaande structuur niet mogelijk is, dient dit gecompenseerd te worden. Hierbij is het van vitaal belang voor het systeem dat de ecologische verbindingen in stand blijven. Het dient voorkomen te worden dat kruisingen met wegen onneembare barrières worden.

Figuur 4.1 Gemeentelijke ecologische hoofdstructuur

In het plangebied liggen vrijwel geen groenelementen die onderdeel uitmaken van deze groenstructuur. Alleen de groene zones langs de Noordelijke rondweg en de Kapittelweg, aangevuld met het noordelijke deel van het Liniepark en wat bosschages langs de Kapittelweg maken onderdeel uit van de Gemeentelijke Ecologische Groenstructuur (zie figuur 4.1). Deze groenstructuur dient gehandhaafd te worden en waar te mogelijk worden versterkt. Indien de groenstructuur wordt aangetast door nieuwe ontwikkelingen zal deze worden gecompenseerd. Uitgangspunt hierbij is dat er een aaneengesloten groenstructuur blijft bestaan.

4.4.4. Conclusie

Bij eventuele toekomstige ontwikkelingen dient rekening gehouden te worden met de mogelijke effecten op de ecologische hoofdstructuur en beschermde soorten uit de Flora- en faunawet. Het bestemmingsplan is echter overwegend conserverend van karakter, waarbij geen nieuwe directe ontwikkelingen worden opgenomen. De invloed van onderhavig bestemmingsplan op de groenstructuur en de ecologische waarde is derhalve beperkt. De bestaande waarden, van met name de groenstructuur, worden middels dit bestemmingsplan voldoende beschermd.

4.5 Bedrijven

De aanwezigheid van bedrijven kan de kwaliteit van de leefomgeving beïnvloeden. Bedrijven kunnen geur-, stof- en geluidhinder veroorzaken en gevaar voor de omgeving opleveren.

Voorkomen moet daarom worden dat bedrijven de omgeving negatief beïnvloeden, vooral indien het woongebieden of andere gevoelige bestemmingen betreft. Daarnaast moeten bedrijven zich kunnen ontwikkelen en eventueel uitbreiden. Om dit bereiken is het van belang dat bedrijven en gevoelige bestemmingen ruimtelijk goed gesitueerd worden zodat de bedrijven zo min mogelijk overlast opleveren en woongebieden de bedrijven zo min mogelijk beperken in hun bedrijfsuitvoering.

De uiteindelijke afstemming tussen de hinder van het bedrijf en de omgeving wordt geregeld in het kader van de Wet milieubeheer.

In de milieuvisie is de volgende doelstelling opgenomen:

"Milieu, economie en ruimtelijke ordening worden in samenhang beschouwd. Hierbij wordt gestreefd naar het maximaal haalbare milieurendement. Economische groei gaat hand in hand met een vermindering van de milieubelasting. De gemeente, bedrijven en instellingen zijn in dialoog over het te voeren milieubeleid en wisselen kennis uit."

De invloed van een bedrijf is mede afhankelijk van het type en de omvang van het bedrijf. In de VNG publicatie "Bedrijven en milieuzonering" (editie 2009), is in een lijst met bedrijfsactiviteiten per milieuaspect een richtafstand opgenomen. De richtafstanden gelden in principe tussen de perceelsgrens van een bedrijf en de gevel van een woning. Doordat de omvang van bedrijven kan verschillen en omdat bedrijven maatregelen kunnen nemen om de invloed te beperken kan de invloedssfeer in werkelijkheid afwijken van deze afstanden. Deze afstanden zijn daarom indicatief.

Op basis van het milieuaspect met de grootste richtafstand (geur, stof, geluid of gevaar) zijn de bedrijven in categorieën van 1 t/m 6 ingedeeld. Categorie 1 is weinig belastend en categorie 6 is het zwaarst belastend. De maximale categorie die in het bestemmingsplangebied Doornbos-Linie is opgenomen is categorie 3. Net buiten het plangebied ligt een tankstation met LPG dat als categorie 4 is geklasseerd en waarvan de invloedssfeer tot in het plangebied reikt. Indien sprake is van een gebied waar functiemenging aanwezig is of juist gewenst is, om bijvoorbeeld een grotere levendigheid tot stand te brengen, wordt binnen dat gebied niet gewerkt met richtafstanden omdat de bedrijfsactiviteiten in dergelijke gebieden qua omvang en invloed sterk kunnen verschillen van activiteiten op een bedrijventerrein. In gebieden met functiemenging wordt gewerkt met een categorie indeling waarmee wordt aangegeven in welke mate een bedrijfsactiviteit direct naast woningen toelaatbaar is (zie bijlage 4 bij de VNG-publicatie).

In dit kader zijn de meest relevante bedrijven voor het plangebied Doornbos-Linie het bedrijf de Astra Faam (suikerwerkfabriek, cat. 3) aan de Liniestraat 19, een tankstation met LPG aan de Nieuwe Kadijk 25 (cat.4) net buiten het plangebied zelf en een tankstation met LPG aan de Kapittelweg 5 (cat.3).

4.6 Geluid

Algemeen

Geluid is één van de factoren die de woon- en leefkwaliteit in belangrijke mate bepaalt en die van belang is voor onze gezondheid. Voor het plangebied Doornbos-Linie zijn in principe vanwege de aanwezigheid van diverse gezoneerde wegen en de spoorlijn Breda – Tilburg zowel wegverkeers- als spoorweglawaai relevant.

Beleid en regelgeving

Het juridisch kader voor wegverkeerslawaai en spoorlawaai wordt gevormd door de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder. Daarnaast is door de gemeente Breda het Ontheffingenbeleid Wet geluidhinder vastgesteld.

Voor elk type geluidbron zijn zogenaamde geluidzones vastgesteld. Dat zijn gebieden van verschillende breedte afhankelijk van de verkeersintensiteit van een weg of spoorlijn aan weerszijden van die weg of spoorlijn. Voor 30 km/uur gebieden gelden geen geluidzones.

Indien nieuwe geluidgevoelige ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld woningen en scholen, binnen een geluidzone zijn geprojecteerd, dient door akoestisch onderzoek aangetoond te worden dat er een verantwoorde geluidssituatie gerealiseerd kan worden.

Indien nieuwe ontwikkelingen buiten deze geluidzones plaatsvinden of als er geen nieuwe ontwikkelingen zijn geprojecteerd, is geen akoestisch onderzoek vereist. Dat laatste is hier het geval omdat het bestemmingsplan Doornbos Linie consoliderend van aard is en geen nieuwe geluidgevoelige ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt.

Voor de eerstelijnsbebouwing langs de Liniestraat is echter het volgende van belang. Ontwikkelingen in het kader van Via Breda (stationsgebied) zoals de aanleg van een Openbaar Vervoer Terminalcomplex, een Hoogwaardige Openbaar Vervoer-tracé en de (Verlengde) Stationslaan zijn van invloed op de geluidssituatie bij de Liniestraat.

Ten behoeve van de bestemmingsplannen 'Stationslaan' en 'Openbaar Vervoer Terminalcomplex' zijn akoestische onderzoeken verricht. Daarbij zijn voor diverse locaties door het college van B&W hogere waarden voor de ten hoogst toelaatbare geluidbelasting vastgesteld. Deze bestemmingsplannen en de daarbij behorende besluiten hogere waarden zijn inmiddels onherroepelijk.

In het kader van het bestemmingsplan Stationslaan (vastgesteld 31-05-2011, RvS 19-09-2012), ten behoeve van de aanleg van de Stationslaan, is dus reeds akoestisch onderzoek verricht. Dit onderzoek richtte zich ook op het wegverkeerslawaai van deze nieuwe weg en op het spoorweglawaai van de spoorlijn Breda – Tilburg ter plaatse van de gevels van de eerste lijns woonbebouwing langs de Liniestraat.

Daarbij is de situatie waarin er géén afschermende bebouwing tussen het spoor en de Liniestraat/Stationslaan aanwezig als maatgevend beschouwd. Indien in latere jaren daar wel bebouwing zou worden gerealiseerd, zal dat het spoorweglawaai nog aanmerkelijk kunnen reduceren. Dit akoestisch onderzoek heeft er in geresulteerd dat er geluidisolerende maatregelen aan de woningen aan de Liniestraat moeten worden uitgevoerd.

4.7 Luchtkwaliteit

Diverse industriële activiteiten en het wegverkeer brengen schadelijke stoffen in de lucht. Vooral langs drukke wegen kunnen de concentraties van fijn stof en stikstofdioxide de wettelijk toegestane grenswaarden overschrijden. Om te voorkomen dat de gezondheid wordt aangetast door luchtverontreiniging dient bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen rekening gehouden te worden met de luchtkwaliteit ter plaatse. In de milieuvisie is de volgende doelstelling voor 2015 opgenomen:

'De luchtkwaliteit is inzichtelijk, bekend en aanvaardbaar.'

Op 15 november 2007 is de Wet luchtkwaliteit in werking getreden. De Wet luchtkwaliteit is een implementatie van de Europese regelgeving uit 1996, en bevat luchtkwaliteitsnormen voor de stoffen zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofdioxide, zwevende deeltjes (fijn stof), lood, koolmonoxide en benzeen. Nieuwe ontwikkelingen dienen getoetst te worden aan de grenswaarden. Een grenswaarde geeft de kwaliteit aan die op een bepaald tijdstip ten minste moet zijn bereikt, en die, waar zij aanwezig is, ten minste moet worden in stand gehouden.

Nieuwe ontwikkelingen mogen er niet toe leiden dat de grenswaarden worden overschreden. Indien blijkt dat dit toch het geval is, kan onderzocht worden of het mogelijk is om met maatregelen toch te voldoen aan de normen. Hierbij hebben bronmaatregelen de voorkeur. Indien dit niet mogelijk is kunnen overdrachtsmaatregelen of in het uiterste geval maatregelen bij de ontvanger worden genomen.

In het plangebied zijn geen nieuwe ontwikkelingen aanwezig; het betreft een conserverend bestemmingsplan. Ook zijn er geen bestaande knelpunten aanwezig van luchtkwaliteit in het plangebied. De luchtkwaliteit de vaststelling van het bestemmingsplan dan ook niet in de weg.

4.8 Externe veiligheid

Algemeen

Omdat de gevolgen van een ongeluk met gevaarlijke stoffen groot kunnen zijn, zijn de aanvaardbare risico's vastgelegd in diverse besluiten en regelingen. De belangrijkste regelingen zijn:

- Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Staatsblad 2004 nr. 250;
- Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb), Staatsblad 2010 nr. 686;
- Circulaire Risiconormering Vervoer Gevaarlijke stoffen, Staatscourant 4/8/2004 nr. 147 / ontwerp-Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt).

De normen in de besluiten zijn vastgelegd in de vorm van grenswaarden en richtwaarden. De grenswaarden geven de milieukwaliteit aan die op een bepaald tijdstip ten minste moet zijn bereikt, en die, waar zij aanwezig is, ten minste in stand moet worden gehouden. De richtwaarden geven de kwaliteit aan die op een bepaald tijdstip zoveel mogelijk moet zijn bereikt en die, waar zij aanwezig is, zoveel mogelijk in stand moet worden gehouden.

De externe veiligheidsrisico's binnen het invloedsgebied worden uitgedrukt in het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan deze normen, maar dat geldt ook voor bestaande kwetsbare bestemmingen zoals bijvoorbeeld woningen en scholen. Grenswaarden mogen niet worden overschreden en van richtwaarden kan gemotiveerd worden afgeweken. Het betreffende bestemmingsplan is conserverend van aard, van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen is geen sprake.

<p>Invloedsgebied</p> <p>Gebied aan weerszijden van een weg, spoorweg of binnenwater waar ten hoogste 1% van de in dat gebied aanwezige personen kan overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval op die weg, spoorweg of binnenwater met een gevaarlijke stof.</p> <p>Voor wat betreft risicobedrijven is het invloedsgebied het gebied, dat in het Reglement externe veiligheid inrichtingen is bepaald, waarin personen worden meegerekend voor de berekening van het groepsrisico.</p> <p>Plaatsgebonden risico (PR)</p> <p>Het plaatsgebonden risico geeft inzicht in de theoretische kans op overlijden van een individu op een bepaalde horizontale afstand van een risicovolle activiteit. Het plaatsgebonden risico wordt bepaald door te stellen dat een (fictief) persoon zich 24 uur per dag gedurende een heel jaar onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt. Het plaatsgebonden risico wordt bepaald door het aantal transporten van gevaarlijke stoffen en de ongevalfrequentie en wordt uitgedrukt als een kans per jaar.</p> <p>De plaatsgebonden risicocontour is een contour waarbij alle punten met een gelijk risico met elkaar verbonden worden. Deze punten worden bepaald door de kans van optreden van diverse ongevalsscenario's. De grenswaarde voor het plaatsgebonden risico is 10^{-5} per jaar en geldt voor nieuwe situaties. Hierbinnen mogen geen kwetsbare objecten worden toegevoegd en ook nieuwe beperkt kwetsbare objecten, zijn in beginsel niet toegestaan. Als het plaatsgebonden risico 10^{-5} per jaar is, wordt het als verwaarloosbaar beschouwd.</p> <p>Groepsrisico (GR)</p> <p>Het groepsrisico wordt behalve de ongevalfrequentie en het aantal transporten van gevaarlijke stoffen, tevens bepaald door de hoeveelheid aanwezige mensen in de nabijheid van een mogelijk ongeval. Bij het aangeven van representatieve hoeveelheden personen wordt gewerkt vanuit zowel kwetsbare als beperkt kwetsbare objecten. Met het groepsrisico wordt aangegeven hoe groot het aantal dodelijke slachtoffers bij een ongeval kan zijn op basis van de hoeveelheid aanwezige mensen. Naarmate de groep slachtoffers groter wordt, moet de kans op een dergelijk ongeval (kwadratisch) kleiner zijn. Bij het bepalen van het groepsrisico wordt getoetst aan de oriëntatiewaarde.</p>
--

Plangebied

In figuur 4.2 is de spoorlijn Breda-Tilburg aangegeven, evenals de invloedsgebieden van twee LPG-stations die zich over het plangebied uitstrekken en de gasleiding (is buiten gebruik).

Figuur 4.2 LPG-station, gasleiding en spoor

4.8.1. Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Risicovolle inrichtingen

In het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) zijn risiconormen voor externe veiligheid opgenomen. Het Bevi heeft tot doel zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken verplicht het Bevi gemeenten en provincies bij besluitvorming in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet ruimtelijke ordening afstand aan te houden tussen kwetsbare objecten (zoals woningen) en risicovolle bedrijven. Het Bevi regelt hoe gemeenten moeten omgaan met risico's voor mensen buiten een bedrijf als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in een bedrijf. Daartoe legt het Bevi het plaatsgebonden risico vast en geeft het een verantwoordingsplicht voor het groepsrisico. Voor het GR is sprake van een oriëntatiewaarde. De oriëntatiewaarde geeft hierbij de indicatie van een aanvaardbaar groepsrisico. Indien een ontwikkeling is gepland in de nabijheid van een Bevi-bedrijf geldt een verantwoordingsplicht voor de gemeente voor het toelaten van (beperkt) kwetsbare functies.

1. Tankstation, Nieuwe Kadijk 25

Net buiten het plangebied, aan de Nieuwe Kadijk 25, is een LPG-tankstation gelegen waarvan het invloedsgebied over het plangebied loopt.

Plaatsgebonden risico (PR)

Voor dit tankstation is een LPG-reservoir van 31 m³ aanwezig. De LPG-doorzet is niet begrensd. Binnen de PR-contouren (welke gelden voor de bestaande situatie) zijn geen (beperkt) kwetsbare objecten aanwezig dan wel geprojecteerd.

Groepsrisico (GR)

Het invloedsgebied waarbinnen het groepsrisico moet worden verantwoord is 150 meter vanaf het LPG-reservoir en het LPG-vulpunt. Deze invloedsgebieden liggen deels over het plangebied. In september 2012 is door Adviesgroep AVIV, naar aanleiding van een transformatie van een naastliggend garagebedrijf naar een opleidingcentrum, een GR-berekening uitgevoerd. Uit deze berekening is gebleken dat het groepsrisico ruimschoots onder de oriëntatiewaarde is gelegen zodat dit geen gevolgen heeft voor onderhavig bestemmingsplan. Deze berekening is als bijlage 2 toegevoegd.

Indien binnen het invloedsgebied een nieuwe ontwikkeling wordt gepland, dient het groepsrisico opnieuw te worden bepaald en (opnieuw) verantwoord.

2. Tankstation, Kapittelweg 5

Dit LPG-tankstation is gelegen in het plangebied zelf. De veiligheidscontouren liggen (deels) in het plangebied.

Plaatsgebonden risico (PR)

Binnen de PR-contouren (welke gelden voor de bestaande situatie) zijn geen (beperkt) kwetsbare objecten aanwezig dan wel geprojecteerd.

Groepsrisico (GR)

Het invloedsgebied waarbinnen het groepsrisico moet worden verantwoord is 150 meter vanaf het LPG-reservoir en het LPG-vulpunt. Deze invloedsgebieden liggen deels over het plangebied. In januari 2013 is door Arcadis een GR-berekening uitgevoerd. Uit deze berekening is gebleken dat het groepsrisico ruimschoots onder de oriëntatiewaarde is gelegen zodat dit geen gevolgen heeft voor onderhavig bestemmingsplan. Deze berekening is als bijlage 3 bijgevoegd.

Indien binnen het invloedsgebied een nieuwe ontwikkeling wordt gepland, dient het groepsrisico opnieuw te worden bepaald en (opnieuw) verantwoord.

De brandweer is op de hoogte van de situatie en in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen.

4.8.2. Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (concept Besluit externe veiligheid transportroutes, Bevt)

Het externe veiligheidsbeleid voor vervoer van gevaarlijke stoffen staat in de nota Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (nota Rnvgs). In de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen wordt dit beleid verder uitgewerkt en verduidelijkt. Gemeenten moeten langs bepaalde wegen en spoorlijnen rekening gaan houden met de effecten van een ongeluk met gevaarlijke stoffen. Er zijn geen aangewezen hoofd- en subroutes van wegen in en rond het plangebied Linie-Doornbos waarover vervoer van gevaarlijke stoffen mag plaatsvinden. Alleen de spoorlijn Breda – Tilburg is in dit kader van belang.

Langs het plangebied loopt het spoortraject Breda – Tilburg. Over dit traject worden gevaarlijke stoffen vervoerd. Begin juli 2010 is het 'Basisnet spoor' vastgesteld, het spoornetwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Voor het wettelijk vastleggen van het 'Basisnet spoor' zal het 'Besluit externe veiligheid transportroutes', naar verwachting in 2013, in werking treden en zal daarmee de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen vervangen. Het ontwerpbesluit is in december 2012 gepubliceerd. Aangezien het hier een conserverend bestemmingsplan betreft is in dit bestemmingsplan geanticipeerd op het 'Basisnet Spoor' (Besluit externe veiligheid transportroutes).

Bij de berekeningen voor Basisnet Spoor is uitgegaan van:

- Meer gebruik van de Betuweroute.
- Het veilig samenstellen van treinen met brandbare gassen.
- Infrastructurele maatregelen, onder meer extra beveiligde seinen.
- De prognoses van ProRail voor het jaar 2020 over de toename van het vervoer van gevaarlijke stoffen.
- Bestaande bebouwing en alle (bekende) bouwplannen van de gemeente.

Er is sprake van drie afstanden, waarmee rekening moet worden gehouden:

1. Veiligheidsafstand

Binnen de veiligheidsafstand geldt een grenswaarde voor het plaatsgebonden risico van 10^6 per jaar. Hierbinnen mogen geen kwetsbare objecten aanwezig zijn.

Op grond van het Basisnet spoor geldt geen veiligheidsafstand voor bovengenoemd traject.

2. Plasbrandaandachtsgebied

Langs spoorlijnen waarover veel wagons met brandbare vloeistoffen worden vervoerd, komen zogenaamde plasbrandaandachtsgebieden (PAG's). Een PAG komt overeen met een zone van 30 meter aan weerszijden van het spoor, gemeten vanaf de buitenste spoorstaaf. Voor die zone gelden, via het Bouwbesluit, aanvullende bouwvoorschriften. Voor bovengenoemd traject is sprake van een PAG.

Het gaat echter om een conserverend bestemmingsplan waarbij binnen de genoemde 30 meter geen (kwetsbare) objecten aanwezig zijn of zijn geprojecteerd.

3. Groepsrisico (GR)

Bij het groepsrisico is sprake van een oriëntatiewaarde. Er is sprake van een verantwoordingsplicht. Het doel van de verantwoordingsplicht is juist om naast de omvang van het groepsrisico (en de verhouding tot die oriëntatiewaarde) discussie te laten plaats vinden over de veiligheid van de bron, de interactie met de omgeving, de capaciteiten van de hulpverlening en de mogelijkheid tot zelfredzaamheid. Een afweging op basis van deze aspecten biedt de basis voor de invulling van de

verantwoordingsplicht. Voor het groepsrisico (GR) geldt dat er op termijn een (aanzienlijke) daling van het groepsrisico op zal treden, maar dat binnen een zone van circa 200 meter uit het spoor nog wel een lichte overschrijding van de oriëntatiewaarde zal blijven bestaan.

Verantwoording groepsrisico tengevolge van de gevaarlijke transporten over spoor en weg:

Het is een overwegend conserverend bestemmingsplan. In het kader van het Basisnet spoor is het groepsrisico in beeld gebracht. In het spoorzone gebied is sprake van een lichte overschrijding van het groepsrisico. Deze is voornamelijk ontstaan vanwege de ontwikkelingen in het spoorzone gebied. De bijdrage vanwege het bestemmingsplan Linie-Doornbos is beperkt. Nieuwe ontwikkelingen worden hierin niet of nauwelijks mogelijk gemaakt.

4.8.3. Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

Op 1 januari 2011 is het 'Besluit externe veiligheid buisleidingen' (Bevb) in werking getreden. In het Bevb is opgenomen dat geen al dan niet geprojecteerde kwetsbare objecten aanwezig mogen zijn binnen de plaatsgebonden risicocontour van 10^6 per jaar van de leiding. Voor (nieuwe) beperkt kwetsbare objecten geldt deze waarde als richtwaarde. Voor wat betreft het groepsrisico geldt dat deze binnen het invloedsgebied moet worden verantwoord.

Langs het plangebied ligt deels nog een hogedruk aardgasleiding (Z 520-01) van de Gasunie. Deze leiding is al deels verwijderd en dus geheel buiten gebruik gesteld. Er is daarom geen veiligheidsrisico meer verbonden aan deze leiding.

4.9 Straalpad

Over het plangebied loopt een straalpad van Breda naar Oosterhout, met een breedte van 200 meter. In deze zone mag de onderliggende bebouwing niet hoger zijn dan 42 meter. Op basis van de planregels mag het hoogste woongebouw in het gebied maximaal 22 meter bedragen. Dit betekent dat toegestane bouwwerken ruimschoots onder het straalpad liggen en dus geen belemmering vormen voor de werking van het straalpad.

4.10 Milieueffectrapport

Voor plannen en besluiten die belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben moet vaak een milieueffect rapport worden opgesteld. In het Besluit milieueffectrapportage (Besluit Milieu Effect Rapportage AMvB bij de Wet milieubeheer) is omschreven wanneer een m.e.r.-procedure of m.e.r.-beoordelingsprocedure gevolgd moet worden. Het Besluit m.e.r. omvat o.a. lijst C en D. Lijst C bevat activiteiten, plannen en besluiten waarvoor het doorlopen van een m.e.r. bij wet verplicht is. Lijst D bevat activiteiten, plannen en besluiten waarvoor het maken van een m.e.r.-beoordeling verplicht is door het bevoegd gezag.

Er worden geen nieuwe woningen toegevoegd aan het plangebied. Verder heeft de toetsing aan de selectiecriteria uit bijlage III van de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling (kenmerken van het project, plaats van het project en de kenmerken van het potentiële effect) niet geleid tot de conclusie dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu heeft, waardoor het voeren van een volledige m.e.r.-procedure niet aan de orde is.